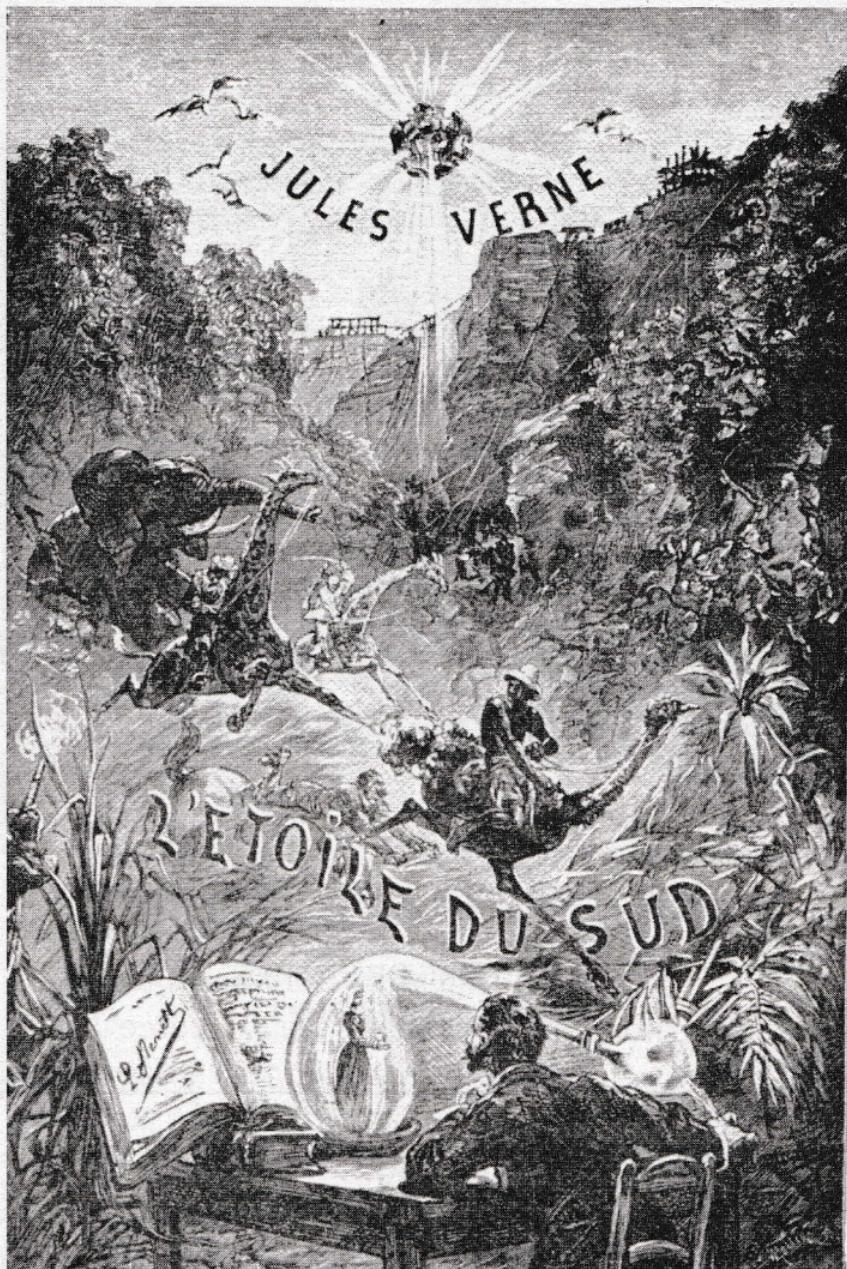

Libris Jules Verne

Respect pentru oameni și cărți

Steaua Sudului

REGIS

CUPRINS

I SUNT TRĂSNIȚI FRANCEZII ăȘTIA!	3
II PE �INTINDERILE CU DIAMANTE	14
III PU�IN� �TIIN� PREDATĂ PRIETENE�TE	23
VI VANDERGAART-KOPJE	28
V PRIMA EXPLOATARE	35
VI OBICEIURI DIN TABĂRĂ	45
VII NĂRUIREA	55
VII EXPERIEN� CEA MARE	61
IX O SURPRIZĂ	67
X WATKINS STĂ PE G�NDURI	75
XI STEAUUA SUDULUI	82
XII PREGĂTIRI DE PLECARE	89
XIII PRIN TRANSVAAL	96
XIV LA NORD DE LIMPOPO	101
XV UN COMPLOT	107
XVI TRĂDAREA	115
XVII O ALERGARE AFRICANĂ	121
XVIII STRU�UL CARE VORBE�TE	125
XIX PE�TERA MINUNATĂ	132
XX �INTOARCEAREA	138
XXI JUSTI�IE VENETIAN�	143
XXII O MIN� DE ALT SOI	149
XXIII STATUIA COMANDORULUI	153
XXIV O STEA CARE APUNE!	156

I

SUNT TRĂSNIȚI FRANCEZII ĂȘTIA!

— Vorbiți, domnule, vă ascult.

— Domnule, am onoarea să vă cer mâna ficei dumneavoastră, domnișoara Watkins.

— Mâna Aliciei?...

Da, domnule. Cererea mea pare că vă surprinde. Totuși mă veți ierta dacă îmi este greu să-nțeleg, fiindcă vi se pare neobișnuită. Am douăzeci și șase de ani. Mă numesc Cyprien Méré. Sunt inginer de mine ieșit al doilea din Politehnica.

Familia mea nu e bogată, dar e onorabilă și onorată. domnul consul al Franței la Cap va putea să confirme acest lucru dacă doriți, iar prietenul meu, Pharamond Berthès, îndrăznețul vânător pe care îl cunoașteți cum îl cunoaște toată lumea la Griqualand, ar putea de-asemenea să ateste. Sunt aici în misiune științifică în numele Academiei de știință a guvernului francez. Am obținut, anul trecut, premiul Houdart, la Institut, pentru lucrările mele asupra constituiri chimice a stâncilor vulcanice din Auvergne. Memoriul meu asupra bazinului diamantifer din Vaal, care e terminat aproape, nu poate să fie decât bine primit de lumea savantă. La întoarcerea mea din misiune voi fi numit și profesor-ajutor la Școala de mine din Paris și mi-am și reținut apartamentul în strada Universității Nr. 104, la etajul al treilea. Veniturile mele se vor ridica la întâi Ianuarie viitor patru mii opt sute de franci. Nu e mult, știu, dar cu produsul lucrărilor mele personale, expertize, premii academice și colaborări la reviste științifice, venitul acesta va fi dublat aproape. Adaug că pretențiile mele fiind modeste, nu-mi trebuie mai mult pentru a fi fericit. Domnule, am onoarea de a vă cere mâna ficei dumneavoastră, domnișoara Watkins.

Numai din tonul deschis și hotărât al micului discurs, se putea vedea ușor că Cyprien Méré avea obiceiul în toate, de-a merge drept la țintă și a vorbi sincer.

Înfățișarea lui nu dezmințea impresia produsă de limbaj. Era aceea a unui Tânăr îndeosebi preocupat de cele mai înalte chestiuni științifice, neacordând vanitatilor mondene decât timpul strict necesar.

Păru-i șaten dar în sus, barba blondă, tunsă până la piele aproape, simplitatea îmbrăcăminte lui de călătorie, pălăria de paie ieftină, pe care o pusese politicos pe un scaun, - deși interlocutorul său rămăsese acoperit, cu felul de a fi characteristic celor din rasa anglo-saxonă, -totul denotă la Cyprien Méré un spirit serios, după cum privirea-i limpede trăda o inimă curată și-o conștiință dreaptă.

Trebuie spus, de-asemenei, că Tânărul francez vorbea o engleză perfectă ca și cum ar fi trăit vreme îndelungată în centrele cele mai britanice din Regatul Unit.

Domnul Watkins îl asculta fumând dintr-o pipă lungă, așezat într-un fotoliu de lemn, cu piciorul stâng întins pe un taburet de paie, cu cotul pe colțul unei mese, dinaintea unui vas cu gin și a unui pahar umplut pe jumătate cu licoarea alcoolică.

Purta un pantalon alb, o vestă de pânză groasă, albastră, o cămașă de flanelă galbui; nu avea nici o haină, nici cravată. Sub imensa pălărie de fetru se rotunjea un chip roșcovan, caraghios, care părea injectat cu zeamă de coacăze. Figura, nu prea atrăgătoare, împodobită cu o barbă aspră de culoarea pirului, era străpunsă de doi ochișori cenușii care nu trădau prea multă bunătate și înțelegere.

E nevoie să adăugăm, însă, în sprijinul lui Watkins, că el suferă groaznic de gută, ceea ce îl silea să-și țină piciorul stâng învălvuit în cârpe, și guta - la fel în Africa meridională ca și în alte țări - nu e făcută să îmblânzească firea acelora ale căror articulații le mușcă.

Scena se petrecea la parterul fermei domnului Watkins, cam la 29 grade latitudine la Sud de ecuator și la 22 grade longitudine la Est de meridianul Parisului, la frontieră occidentală a statului liber Orange, spre Nord de colonia britanică a Capului, în mijlocul Africii australe sau angloolandizeze. Ținutul acesta, mărginit spre hotarele meridionale ale marelui desert Kalakari de țărmul drept al fluviului Orange, însemnat pe hărțile vechi cu numele de Griquas, e denumit de zeci de ani cu titulatura mai nimerită de „Diamond-Field”, Câmpia Diamantelor.

Încăperea în care avuseseră loc con vorbirea diplomatică de mai sus, se deosebea în aceeași măsură prin luxul deplasat al unor câtorva obiecte ca și prin sărăcia altor amănunte de interior. Pardoseala, de pildă, era de lut, dar acoperită pe-

alocuri cu covoare groase și cu blănuri scumpe. Pe pereți, care nu fuseseră niciodată îmbrăcați cu tapet, vedea o splendidă pendulă de metal cizelat, tot felul de arme prețioase, gravuri englezești înrămate în cadre admirabile. Apoi o sofa lăfăinduse lângă o masă albă de lemn pentru bucătărie. Fotolii venite direct din europa își întindeau zadarnic brațele spre domnul Watkins care prefera un scaun hodorogit, întocmit altădată de chiar mâinile lui. În total, grămadirea aceasta de obiecte cu valoare și mai cu seamă vraștea pieilor de panteră, de leoparzi, de girafe, zvârlite peste mobile, dădeau încăperii un aspect de îmbelșugare barbară.

Era evident, altminteri, prin felul de a fi al tavanului, că locuința n-avea etaje și că se compunea doar dintr-un parter. Ca toate celealte din partea locului, era construită parte din scânduri, parte din pământ; era acoperită cu table de zinc așezate pe căpriori subrezi.

De-asemenei se vedea că locuința abia fusese terminată. Era de-ajuns să te apleci la una din ferestre pentru a zări, la dreapta și la stânga, cinci sau șase construcții părăsite, de același fel, dar de o vechime deosebită și într-o stare de ruină tot mai înaintată. Erau clădirile pe care domnul Watkins le făcuse pe rând, stătuse în ele, le părăsise, pe măsură ce-și rotunjea avere, și care dovedea, pentru a zice astfel, treptele urcate.

Cea mai depărtată era făcută simplu din bulgări de pământ și nu merita decât numele de bordei. Următoarea era din lut, - a treia din pământ și din scânduri, - a patra din lut și din zinc.

Toate aceste construcții, mai mult sau mai puțin năruite, se ridicau pe un dâmb lângă confluentul Vaalului și al Modderului, tributare de seamă ale fluviului Orange în regiunea aceea a Africii australe. De jur împrejur, cât puteai să observi cu ochii, nu vedea spre Sud-Vest și spre Nord decât șesul trist și pustiu. Veldul, - cum i se spune prin partea

locului, - e format dintr-un teren cărămiziu, uscat arid, prăfos, presărat abia pe ici colo cu ierburi zădărcnice și cu câteva grămezi de ciulini. Lipsa totală a copacilor e nota distinctivă a tristului canton.

Pe fondul acesta monoton, cu o înfățișare aproape jalnică, se întinde albia celor două râuri, aşa de plate, aşa de fără maluri, încât e de mirare că ele nu se întind cât ține șesul.

Înspre răsărit, numai zarea e brăzdată de piscurile îndepărtate ale celor doi munți. Platbergul și Poardebergul, la poalele căror o privire străpungătoare ar putea să distingă dâre de fum, de colb și punctulețe albe care sunt bordeie sau corturi, și de jur împrejur un furnicar de suflete.

Aici în Veld se găsesc așezămintele pentru exploatarea diamantelor, Du Toit's Pan, New-Rush și, poate, cel mai bogat, Vandergaat-Kopje. Aceste felurite mine sub cer deschis și, aproape la suprafața pământului, cunoscute sub numele general de „drydiggings” sau minele uscate, au produs, de la 1970, o valoare de vreo patru sute de milioane în diamante și pietre scumpe. Ele sunt înglobate pe o perimetră circumferință a cărei rază e de cel mult doi-trei kilometri. Le vedea foarte limpede, cu lorgnetă, de la ferestrele fermei Watkins care nu era decât la o distanță de patru mile engleze¹.

Fermă, - e un termen foarte nepotrivit dacă îl aplici acestei clădiri, căci e cu neputință să zărești prin împrejurimi vreun soi de cultură. Ca toți aşa zișii fermieri din regiunea sud-africană, domnul Watkins era mai mult baci, un proprietar de turme de boi, de capre și de oi, decât adevarat conducător al vreunei exploatari agricole.

Domnul Watkins nu răspunsese încă la cererea aşa de politicoasă și simplu formulată de Cyprien Méré. După ce-și hărăzi cel puțin trei minute pentru gândire, se hotărî în sfârșit să-și scoată pipa din colțul gurii și emise părerea următoare, care n-avea, desigur, decât o slabă legătură cu chestiunea.

1 Mila engleză: 1609 metri (n. a.)